

Notat til P-sak Økonomisk ramme Hustadvika kirkelige fellesråd.

Økonomi og innsparingstiltak i Hustadvika kirkelige fellesråd.

På bakgrunn av vedtak i P-sak 28/26 vil Hustadvika kirkelige fellesråd med dette gi utfyllende opplysninger som kan belyse saksfeltet.

Det er fra flere kommunestyrerepresentanter lagt vekt på at Fellesrådet må være med på å dele byrdene med å rasjonalisere den kommunale drifta, på lik linje med andre etater i kommunen. Vi vil svare ut dette ved å sette søkelyset på ulike tjenesteområder.

Kirkegårdsdrift

Fellesrådet har i lang tid hatt fokus på effektiv drift, og et av de områdene som har vært gjenstand for dette, er kirkegårdsdrift. For noen år siden var dette arbeidet gjort av to tilsatte kirkegårdsarbeidere i Fræna kommune, til sammen 180 % stilling. I Eide kommune var dette ivaretatt av et privat selskap. Kirkegårdsarbeiderne sto for både gravlegging og plenslått.

Skulle en ha fortsatt med dette i dag ville økonomien i dette bli slik: (En går ut fra tariffestet lønning pr i dag av kirkegårdsarbeider på ca. 600.000 kroner årlig, sosiale utg. på 35 %).

$$600000 * 1,35 * 1,8 = 1.458.000 \text{ kr}$$

I tillegg kommer utgiftene til begravelsene i Eide, ca 30 pr år. En kjenner ikke tallene i dette, men 250.000 kr er et konservativt anslag.

Da ville en i tilfelle fått dette regnestykket: $1.458.000 + 250.000 = 1.708.000$.

Slik blir det ikke gjort lenger: I dag leier en inn tilkallingshjelp som både utfører graving og plenslått. Disse sender faktura, har samme sats både for hverdag og helligdag, dag og kveld. Utgiftene kan svinge litt fra år til år p.g.a. snøbrøyting, tining av grav, hvor lang vekstseongen er o.s.v.

I 2024 var samla fakturering å dette arbeidet 863.000 kroner og i 2025 1.000.000 kroner

Innsparing ved dette tiltaket ligger derfor på ca 700.000 – 800.000 kroner pr år.

Aspekt som aktør på kirkegårdene?

En har i denne sammenhengen spurt Aspekt om tilbud på gras-slått for kirkegårdene, for å se om det er noe å spare ved å bruke dem. De har avslått å komme med tilbud.

Arbeidet med festeavgift, festeavtaler og gravsletting

Arbeidet med festeavtaler er et kontinuerlig arbeid som aldri tar slutt. Det har sin årsak i at festet grav må få ny fester når en fester dør. Det handler også om muligheten for å slette ei grav når familien ønsker det. Det er ofte et omfattende og vanskelig arbeid, med mange henvendelser inn mot familiene for å få det avgjort. I en svært travel arbeidshverdag har det vist seg at dette et arbeid som kirkevergen får liten tid til å konsentrere seg om. Mange løsninger har vært forsøkt for å bøte på dette, med frivillige, folk på arbeidsmarkedstiltak osv., men arbeidets art er at det

krever kontinuerlig oppmerksomhet, ofte i en kommunikasjonssituasjon som er krevende etter dødsfall, og resultatet av slike tiltak har vært varierende. En gikk derfor for noen år siden til det skrittet å tilsette en person som skulle ha dette som hovedarbeidsområde.

Det har satt fart i dette arbeidet, og en kan i dag se resultatet av dette, et godt oppdatert register på flere av kirkegårdene og over 600 slettede graver. I sin tur har dette ført til at en har unngått å komme i den situasjonen at en må utvide gravarealet på noen av kirkegårdene.

Hustadvika kommunes egne tall viser at ved utviding av gravfelt koster ei grav 54.000 kroner.

En utvidelse på f.eks. 300 graver vil derfor fort koste 15.000.000 kroner.

Vi synes dette er verdt å peke på som et eksempel på «utgifter til inntekts ervervelse», i dette tilfelle - sparte penger. I tillegg vil også festeinntektene kunne øke betydelig ved slikt arbeid, men hvert år byr på ulike muligheter for inndrivning av disse, avhengig av hvor mange som forfaller til ny festeavgiftsperiode og om familien heller vil slette.

Innsparing ved urnegrav?

Vi ser en tendens til at flere velger urnegrav, som betyr langt mindre arbeid ved oppgraving og gjenfylling. På litt sikt kan deg bli ei betydelig innsparing, men siden det er valgfritt kan vi ikke vente oss store innsparinger her med et første. Kommunen kan, om den vil, gi incitament til å velge urnegrav ved å gi tilskudd til kremasjon. Urnegraver krever langt mindre plass enn kistegrav og vil også bidra til at en ikke behøver å utvide gravarealet.

Diakon-stillinga

Diakonen arbeider mye med sorgarbeid i forskjellige faser i livet og utfyller Hustadvika kommunes eget arbeid innenfor folkehelsearbeidet. Stillinga blir finansiert 50/50 mellom Hustadvika kommune og Bispedømmerrådet. Faller Hustadvika kommunes andel bort, faller også Bispedømmerrådets andel bort, og innbyggerne taper denne ressursen.

Færre gudstjenester

Det er Biskopen som bestemmer hvor mange gudstjenester som skal finne sted i kirkene. I en gudstjeneste hører også organist, klokke og kirketjener med. I den siste tida har dette antallet såkalte forordnede gudstjenester blitt noe redusert, og det vil gi noe mulighet for innsparing. I samband med at to av våre kantorer innen kort tid går av med pensjon, ser vi en mulighet til å lage mer fleksible ordninger og med det spare inntil 30-40 % av en stilling. Vi er også kommet i den situasjonen at for å imøtekomme ønske om dåp, må vi ha ekstra dåpsgudstjenester, da reduksjon i gudstjenester gjør at folk ikke finner passende gudstjenester å få utført dåp på. Dette p.g.a. turnusordninger i arbeidslivet.

Frivillig innsats

Kirka i Hustadvika har svært mange frivillige som arbeider gratis. Soknerådene er et eksempel på dette. Mange involverer seg også i prosjekter innenfor sin kirke, som f.eks. ombygging av

prestestua i Bud, fornying av sakristi i Myrbostad kirke. Mange stiller også opp i gudstjenestesammenheng, med kakebaking til kirkekaffen, pynting av kirkene. Andre går inn i en diakonal tjeneste. Mange stiller også opp ved dagnader i og rundt kirkene. Både assisterende kirkeverge og kirkevergen stepper også inn ved sjukdom i personalet, uten vederlag. Dette for å nevne noe.

Sier Kostra-tallene noe?

Hustadvika kommune bevilger årlig et tilskudd til drift av kirke- og gravferdsaktiviteten. Når vi tar med tilskuddet Fellesrådet fikk i 2025 for å dekke opp akkumulert underskudd, ligger vi ikke så langt under gjennomsnittet for den gruppa Hustadvika tilhører. Ser vi derimot på snittet i Møre og Romsdal, er avstanden betydelig større, i andre kommuners favør, ca. 811 kr pr innbygger mot 647 kr. Pr. innbygger i Hustadvika.

Sluttord

En ønsker ikke å komme med for bastante slutninger her, men at Hustadvika kirkelige fellesråd må få ekstrabevilgninger for å nærme seg snittet i sin kommunegruppe, og at de andre kommunene i vårt fylke har langt høyere bevilgninger, har ført til at vi har måttet tilpasse oss og redusere på tjenestetilbudet som andre har og ser på som normalt. Et slikt område der Fellesrådet sin innsats ikke er tilstrekkelig, er for eksempel kirkegårdene, der vi ser at frivillig dugnadsinnsats og finansiering har vært med på å holde disse i orden. Vi har også redusert antall avfallskontainere for å spare penger. Men det forteller også om vilje og evne til effektiv drift i vårt område. Et sted går likevel grensen for uforsvarlig drift, drift som innbyggerne er misfornøyd med, eller som går ut over arbeidsmiljøet, og vi føler at vi er nær det punktet nå. Vi har noen få potensialer for kostnadsreduksjoner, men de vil ikke monne stort, og vil ikke løse problemet. Vi har inntektsmuligheter gjennom festeavgifter, det krever mye arbeid, samtidig så varierer summen vi får inn i forhold til at vi har 10 års intervall med innkreving på de største gravplassene, og de vil de neste årene ikke være så høye at de vil bidra vesentlig.

Vi vil framheve de tiltakene vi har gjort, fattet og gjennomført på et tidligere tidspunkt enn det Hustadvika kommune nå er i ferd med å gjøre, som fremdeles er ordningen hos oss, og som hvert år sparer oss for utgifter. I tillegg vil vi peke på hvordan vårt arbeid med sletting av graver har påvirket kommunen sin økonomi positivt ved å minske behovet for utviding av kirkegårder. Samtidig så må vi skille mellom det som er lovpålagt og ikke, klipping av kirkegårder og søppelhåndtering på de 10 gravplassene våre er ikke lovpålagt, men hvis vi ikke utfører det, så går nok det utover innbetaling av festeavgiftene.

Vi håper at vi ved dette har greid å belyse noen områder som har vært uklare, og at det øker muligheten for å gjøre gode vedtak i kommunestyret!

Hustad, 27.5 2025

Harald Ednar Hagen

kirkeverge

